

Ilkka Sarénin muistokilpailun tuomio

Paljon kiitoksia kutsusta tuomitsemaan tämä kansallinen laadintakilpailu Ilkka Sarénin muistoksi. Vaatimuksena oli monisiirtoiset apumatit. Muutama päivä laadintajan loputtua 1.8.2023 sain ilman laatijoiden nimiä 25 tehtävää, jotka luottamusmies Neal Turner oli huolellisesti valmistellut. Laatijoiden ilmoittamat kommentit olivat mukana.

Taso oli keskimäärin tyydyttävä. Päätin sijoittaa 10 tehtävää. Saanen ensin kommentoita lyhyesti 15:tä sijoittumatonta tehtävää.

Nro 1:n edeltää Marcin Banaszek, *harmonie-aktiv* 2015 (WinChloe ID 602923, <https://pdb.dieschwalbe.de/P1311129>), jossa on paremmat kaksi ratkaisumuotoa. Lyönti Txf6 tehtävässä 2 on kömpelö. MK:n ja vL:n palaut yhtenäisin ruudunraivaustrategioiden nro 4:ssä, mutta lähetin reitti on vain lineaarinen. Nrot 5, 17, 24 ja 25 eivät ole minun makuuni. Nro 8 ei ole vakuuttava. Nrossa 11 on shakin esto kahdella mustalla ratsulla, mutta peli on epätasapainossa kaksosten välillä ja 1.Re6 toimii myös tukintana. Nro 12 kärsii liian monista toistoista, vaikka siirtoja ei pelata samassa järjestyksessä. Olennainen edeltäjä nro 14:lle on ylivoimainen Aleksandr Semenenko, erikoispalkinto, 3. FIDE World Cup 2013 (WinChloe ID 662686, <https://www.yacpdb.org/#425421>). Valkean siirtojen nokkela ajoitus nrossa 19, mutta mekaanista mustan peliä. Nrossa 20 musta Tf7 voisi olla nöyrä sotilas. Nrossa 21 keskinkertaista strategiaa ja e5:n lyöntien erilaiset motiivit. En pidä toistosta 2.a1D+ nrossa 23.

Ehdotan seuraavaa järjestystä:

1. palkinto Marko Ylijoki ”65”

a#8½

2+15

1.- a3 2.Dg2 Kd1 3.Db7 Ke1 4.Db4 axb4 5.Th8 bxa5 6.La8 a6 7.Rb7 a7 8.Lb8 axb8D 9.Th1 Dg3#

Hämmästyttävä yksiratkaisuinen, jossa yhdistyvät syvä strategia ja poikkeuksellinen kauneus. Pakotetun johdannon jälkeen mustan on vapautettava valkea patista ja uhrattava upseeri valkean sotilaille. Joten 2.Db3? ei tule kysymykseen; mD:n pitää päästä b4:ään pitemmän reitin g2-b7-b4 kautta. Nyt mustan on autettava sotilasta koroittumaan kuningattareksi ja tekemään matti yllättäen ruudulta... g3! Helpommin sanottu kuin tehty! Musta Ta8 korvaa tukinnan h1:ssä, Lh1 piiloutuu a8:aan ratsun katkoin, kun taas Lh2 uhrataan korotusruudulla niin, että se häviää viistolinjalta. Terminologian termein meillä on musta D/L uraus, musta T/L-paikanvaihto, mL:n siirto kulmasta toiseen, excelsior ja minimaali. Mutta ihailtavaa on enemmänkin! Kuten laatija huomauttaa, siirtojen pituuksien summa (1 + 4 + 1 + 7,07107 + 1 + 3 + 1,41421 + 7 + 1,41421 + 9,89949 + 1 + 2,23606 + 1 + 8,48528 + 1,41421 + 7 + 7,07107 = 65,0) juhlistaa Ilkka Sarénin 65-vuotista jäsenyyttä SSK-shakkikerhossa vuodesta 1957 kuolemaansa asti vuonna 2022.

Kaiken kaikkiaan unohtumaton mestariteos!

2. palkinto
Jorma Paavilainen

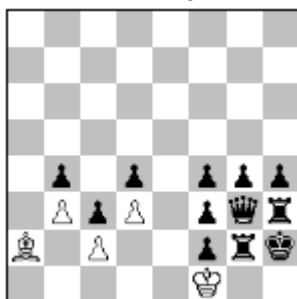

a#4

2+12

b) msb2→a3

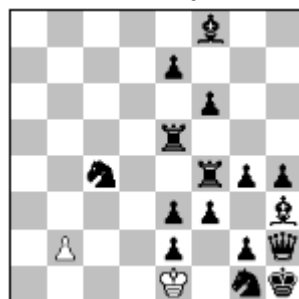
3. palkinto
Marko Ylijoki

a#10

5+12

4. palkinto
Marko Ylijoki

a#6½

2+16

2. palkinto Jorma Paavilainen

a) 1.Df8 (Lf7?) Rxd5 2.Lf7 Rxe7 3.Lb3 Rd5 4.Da3 Rc3#

b) 1.Tg2 (Lg6?) Rxd3 2.Lg6 Rxf2 3.Lb1 Rd3 4.Tb2 Rc1#

Lyhyehkö vR-minimaali mukavalla yhteispelellä, jossa on 2+2 mustaa väijytystä, sotilaiden raivaus linjan avaamiseksi, 2 x Klasinc (mT-mL) ja toistomallimatit. Laattija hallitsi taitavasti mustan 1. ja 2. siirron oikean järjestyksen.

3. palkinto Marko Ylijoki

1.Kh1 Lb1 2.Thh2 La2 3.h3 Lb1 4.Dh4 La2 5.Dh7 Lb1 6.Dxd3+ cxd3 7.Tg3 Lc2 8.Thg2 Ld1 9.h2 Lxf3 10.Th3 Lxg2#

Älykäs liukupalapeli. Mustan on avattava häkki kuningattarelle, joka uhrautuu ja vapauttaa valkean lähetin. Näin tehdessään mustan kaksi tornia ovat vaihtaneet paikkoja!

4. palkinto Marko Ylijoki

1.- b4 2.Te5 bxc5 3.Rd6 cxd6 4.Tb4 dxe7 5.Db8 exf8D 6.Kh2 Dxb4 7.Kg3 Dxb8#

Toinen vankka Excelsior-yksiratkaisuin, jossa on kaksi mustaa uhrausta, joita sotilas käyttää heti, ja kaksi muuta hyvin piilotettua kätkentäuhrausta, joita sotilas käyttää sen korotuttua kuningattareksi. On

1. kunniamaininta
Jorma Paavilainen

a#4

4+11

b) vsd3→c4

mielenkiintoista, että vaikka sotilas pääsisi mattiruudulle vain viidellä siirrolla, se tarvitsee lopulta seitsemän päästäkseen sinne.

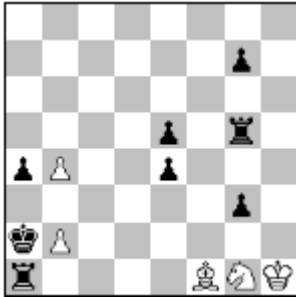
1. kunniamaininta Jorma Paavilainen

a) 1.Rc6 Rg1 2.De3 Le2 3.Kf4 Ld1 4.Tf5 Rxh3#

b) 1.Rc1 Lg2 2.Lf6 Re5 3.Ke6 Rc6 4.Dd6 Lxh3#

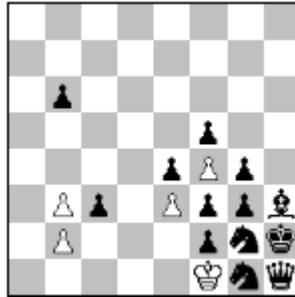
Valkean upseerien katkopäästöt, joita seuraa kiinnityksen purku vastavuoroisesti, tuottavat kaksi kaunista mallimattia samalta ruudulta. Suoraviivaista mustan peliä ilman sensaatiomaisia hetkiä, ja materiaalin käyttö on hyvää.

2. kunniamaininta
Hannu Harkola

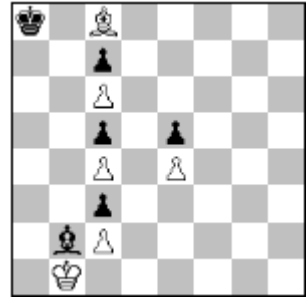
a#4 2.1.1... 5+8

3. kunniamaininta
Marko Ylijoki

a#12 5+13

4. kunniamaininta
Henry Tanner

a#6 6+6

b) mLb2→a3

2. kunniamaininta Hannu Harkola

1.Tg6 Rh3 2.Tc6 Rf2 3.Tcc1 Rd1 4.Tcb1 Lc4#

1.Tf5 Le2 2.Tf2 Ld1 3.Txb2 Re2 4.a3 Rc3#

Kiinnitysten vuorottelevaa purkamista kuten edellä, mutta tässä teemanappulat ovat aluksi puolikiinnitettyjä. MT:n itsetuennat ovat yksinkertaisia, mutta hyvin järjestettyjä, vuorovaikutuksen puute kuitenkin jossain määrin heikentää kokonaisvaihtelua. Löysin useita aikaisempia asemia, joissa puolikiinnitykseen käytetään kahta lähettä tai tornia ja lähettä, mutta en sellaista, jossa käytetään lähettä ja ratsua.

3. kunniamaininta Marko Ylijoki

1.c2 b4 2.c1L b5 3.Lxe3 b4 4.Lc5 bxc5 5.bxc5 b6 6.c4 b7 7.c3 b8T 8.c2 Tb3 9.c1L Txf3 10.Re2+ Kxe2 11.Kg1 Txf2 12.Dh2 Tf1#

Mielenkiintoista korotuspeliä kahdella valkean ja mustan sotilasparilla kuningatarisivustalla. Vs[T]:n lineaarinen paluu b3:sta ja takaisin on helppo havaita. Laattija mainitsee toisen 'Staffel-Rundlauffin' (viestipaluu), äskettäisen innovaation, jonka määritelmä on suunnilleen seuraavanlainen: "Nappula siirtyy ruudulle x, jossa vastakkaisvärinen nappula lyö sen (ja mahdollisesti lyödään välittömästi uudelleen). Lyöntien jälkeen

tämä toinen nappula saapuu ensimmäisen nappulan lähtöruutuun, mutta eri reittiä." Tässä temaattiset nappulat ovat ms[L] ja ms ja reitti on c3–c2–c1–e3–c5xx–c4–c3 (–c2–c1, laajennettu). Täytyy myöntää, että tätä on hieman vaikea täysin ymmärtää. WinChloe tunnistaa myös [vs-vs] Klasincmanöoverin ja Anti-Pronkin-lähetin c1:ssä (nappula siirtyy samanlaisen ja -värisen nappulan korotusruudulle). Viidennen siirron jälkeen musta vain ostaa aikaa, mikä saattaa joistakin tuntua tylsältä, mutta pidin siitä, että tempojakson lopussa korotus ratuksi epäonnistuu.

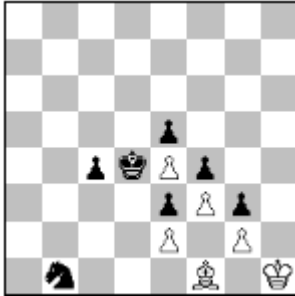
4. kunniamaininta Henry Tanner

a) 1.La3 Ka2 2.Lb4 Kb3 3.La5 Ka4 4.Lb6 Kb5 5.La7 Ka6 6.Lb8 Lb7#

b) 1.Ka7 Ka2 2.Kb6 Kb3 3.Ka5 Kxc3 4.Lb2+ Kxb2 5.Kb4 c3+ 6.Kxc4 La6#

Vähäisellä muutoksella kaksosessa on dramaattisia seurauksia: a-muodossa mL ja vK nousevat portaikkooa pitkin, kun taas b-muodossa mK laskeutuu samaa polkua pitkin. Siinä ensimmäinen ratkaisu on mahdoton, koska musta ei voi menettää tempoa. Nämä siksak-liikkeet muistuttivat minua tehtävästä Zlatko Mihajloski, 6. kum. *Die Schwalbe* 2016 <https://pdb.dieschwalbe.de/P1328336> tai WinChloe ID 644719.

1. maininta
Kari Karhunen

a#7

6+7

1. maininta Kari Karhunen

1.Rc3 Kg1 2.Rxe2+ Kh1 3.Rg1 Lxc4
4.Rxf3 Lf7 5.Kxe4 gxf3+ 6.Kxf3 Kg1 7.e4
Lh5#

Musta ratsu vapauttaa valkoisen lähetin
häkistä ja uhrataan myöhemmin Kniest-
lyönnillä.

2. maininta Marko Ylijoki

1.- Txx1 2.Lg1 Txx3 3.Rh2 Txx4 4.Dh3
Txx4 5.Dh4 Txx4 6.Rg4 Th3#

1.- Txx2 2.Lg1 Txx1 3.Dh2 Txx1 4.Kg3
Txx2 5.Tf3 Th1 6.Rh2 Tg1#

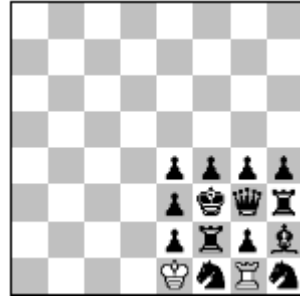
Hassu alkuasema, joka muistuttaa 4x4-
liukupalapeliä.

Harry Fougiaxis
kv. tehtävätuomari
Ateena, syyskuu 2023

Laatijat:

Hannu Harkola 4, 10, 17
Kari Karhunen 18
Terho Marlo 19
Jorma Paavilainen 13, 14, 15
Seppo Praski 11
Kenneth Solja 1, 2, 12
Henry Tanner 22, 23, 24, 25
Paavo Tikka 20
Neal Turner 5
Kari Valtonen 21
Marko Ylijoki 3, 6, 7, 8, 9, 16

2. maininta
Marko Ylijoki

a#5½

2.1.1...

2+14

Kiitokset Harry Fougiaxikselle nopeasta
tuomiosta. *His original English version is
available at [https://www.tehtavaniekat.fi/
wp-content/uploads/saren_MT.pdf](https://www.tehtavaniekat.fi/wp-content/uploads/saren_MT.pdf)*

Huomautukset on lähetettävä kolmen kuu-
kauden kuluessa Neal Turnerille osoitteella
nealturnerfinland@hotmail.com.